

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan svecar, izmisi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 5 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Depisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Glas iz srednje Istre.

(Izv. dop.)

Ko je še vladalo v naši državni polovici ustavovno ministerstvo, imeli smo na Primorskem namestnike, ki so bili Slovanom bolj naklonjeni, nego so in so bili oni, katere nam je poslala Taaffeova vlada. Koj ko je postal grof Taaffe ministerskim predsednikom, moral se je prijazni nam baron Pino umakniti našemu neprijatelju de Pretisu. Za Pretisom je prišel — da se ne izjalovi znani rek: „Es kommt selten was Besseres nach“ — mož z italijanskim imenom — „nomen est omen“ — Rinaldini.

Kdor ne pozna naših istrskih razmer, sosebno kak slovenski državni poslanec, ta si morebiti misli, da se je Hrvatom s pomočjo sedanjega vladnega sistema posrečilo izpuliti občinsko upravo v nekaterih istrskih občinah iz rok Italijanov. A kdor tako misli, moti se jako. Tržaška vlada je bila pod Pretisom in je danes pod Rinaldinijem vedno tega mnenja, da je državi v korist, če so primorski Slovani prepuščeni Italijanom na milost in nemilost. Da je v Istri prišlo do preobrata, bilo ni pač nič drugega krivo, kot turško gospodarstvo Italijanov v Istri. Našemu kmetu, brez nobene zaščite, a zraven tega še neukemu, se ni nič boljše godilo, kot krščanski bratski raji za turškega gospodarenja v Bosni in Hercegovini, samo da ni bilo palenja in nekaznovanih umorov. A to bilo je povodom, da je to ljudstvo v svoji skrajni nevolji začelo pomoči iskati ter se braniti pred propadom, — to je bil uzrok, da je zaupalo svojo osodo malemu številu Slovencev in Hrvatov, večinoma duhovnikov, jedini inteligenciji slovanski v tužni Istri.

Ne grof Taaffe, ampak lahkomišelnost, brezobzirno ravnanje Italijanov z našim kmetom in slabo, nekontrolirano gospodarstvo italijanske stranke, to je odprlo istrskim Slovincem in Hrvatom oči in spoznali so, da je zadnji čas, otresti se italijanskega gospodarstva ter postaviti se na lastne noge. Do tega je moralo priti, ali bi sedel v naslonjači ministerskega predsednika na Dunaji grof Taaffe ali pa gospod Plener.

Da je bil mej mnogimi okrajnimi glavarji, kateri so bili poslani v Istro, tudi kak nepristran vesten uradnik, ki je mislil, da so zakoni jednako veljavni za vse državljane, to se ne da tajiti. A takim glavarjem ni bilo mej nami dolgega obstanka. Imeli smo v Pazinu na pr. grofa Manzana. Ta mož je bil rodom Italijan iz bližnje Furlanije. Zraven svojega poštenega pravnega čuta zavzemal je pa kot avstrijski politični uradnik stališče, da je po zahtevah državne koristi, če se slovanski živeli na obalah jadranskega morja krepi in podpira tam, kjer je. Bil je dalje v Pazinu okrajni glavar gosp. Simzig, ki ni pozabil, da smo Hrvatje tudi ljudje, kakor drugi, ter da imajo obstoječi zakoni za nas ono veljavo, kakor za druge. Ali niti prvi niti drugi ni ugajal namestnikom, katere nam je poslala v Trst Taaffeova vlada. Prvi je nazadnje popustil službo ter šel „procul negotiis“ obdelovat svoja prostrana „paterna rura“ v ravno Furlanijo, drugega se je pa poslalo v Sežano mej „trmoglave“ Kraševce, o katerih vlada ve, da ostanejo vedno Slovenci, naj bode vladni sistem kakrščen si bode.

Čemu smo pa te vrste napisali? Napisali smo jih zato, ker se z njimi opravičuje stališče, katero sta zavzela proti Taaffejevi vladi naša državna poslanca Spindić in dr. Laginja, napisali smo jih pa tudi zato, ker nam je v to dalo povod zadnje uradno potovanje Tržaškega namestnika po Istri. Hrvatje vzprejeli so ga namreč kot c. kr. namestnika, a Italijani postavili so se na nasprotno stališče: oni pozdravljali so demonstrativno gospoda Rinaldinija — kot Rinaldinija, kot svojega prijatelja, a ne kot namestnika. To so očito kazali, a tega javno izkazanega prijateljstva prestrašil se je gospod Rinaldini sam, tako, da je temu posledica bila konfiskacija glasila italijanske stranke v Poreču „l' Istria“, ki ni ravno neprijubljeno naši vladi ter se ona navadno na želje in zahteve, ki se objavljajo v tem listu, prav rada ozira. Glavni petit Italijanov do Rinaldinija je namreč, da popravi, kar sta zakrivila gospoda Manzano in Simzig. Ta dva okrajna glavarja izpolnjevala sta vestno svojo dolžnost, izvršujoč točno obstoječe zakone, ne oziraje se ni na

levo, ni na desno. Kaj sta ta dva politična uradnika s takim postopanjem zakrivila, tega mi ne vemo, niti ne moremo razumeti. Namestnik Rinaldini moral se je na lastne oči prepričati, da je uprava občinska v Pazinu vzgledna, prepričati pa se je tudi moral, da se nam v marsičem velike krivice gode, katere bode morala vlada, izvrševaje svojo dolžnost, poravnati prej ali slej. Mej drugimi krivicami naj omenimo samo te — ne omenimo sto drugih — da imamo Hrvatje v Pazinu za 157 šolo obiskujočih otrok samo dve učni moči, dočim poučuje sedem učnih močij 230 otrok, ki obiskujejo 1 italijansko šolo. Italijani, kojih ni v nas z otroci niti 5⁰/₀₀, uživajo pri nas še danes večje pravice, nego mi, kajti njim izpolni vlada in deželni odbor vsako željo, a našim pravičnim zahtevam stavijo se vedno ovire. Ker je terej petit Italijanov neutemeljen, ne bode jim ga zamogel izpolniti gospod Rinaldini kot c. kr. namestnik. Ker pa ni njih petit utemeljen in v njem zahtevajo, da se proti nam brezobzirno in nezakonito postopa, bili so Italijani previdni ter ga niso stavili Rinaldiniju kot namestniku, ampak Rinaldiniju kot prijatelju, kot Italijanu. Ali jim bode gospod Rinaldini v tem smislu pomagal, ne vemo, to nam bode pokazala bodočnost. Toliko pa že danes vemo — naj pride kar hoče — da smo bili tu, ko ni še bil grof Taaffe ministerski predsednik, niti vitez Rinaldini namestnik, in da bodemo ostali t u, ko več ne bode grof Taaffe minister, niti vitez Rinaldini namestnik!

Volilna pravica štajerskih podučiteljev.

V spodnjem Stajerji, 4. avgusta.

Podučitelji spodnjega Štajerja so vložili peticiji do c. kr. deželnega šolskega sveta, oziroma c. kr. ministerstva za uk in bogočastje ter ob jednem naprosili uda letošnje deželne konference, naj njih prošnjo pri deželni konferenci zastopa v naslednjem smislu.

Nam stalnim podučiteljem in podučiteljicam se ne dovoljuje volilna pravica pri volitvi delegata za deželno konferenco in tudi ne za zastopnika v okrajni šolski svet. Na ta način se nam zakonito dovoljena pravica krati ter zaradi varstva svojega

LISTEK.

Mittheilungen des Musealvereines für Krain.

(Dalje.)

Prof. Rutar pripoveduje na m. r. str. 65, da so na barju mej Podpečjo in Notranjimi Goricami sledovi stare struge, katero barjani imenujejo „Staro Ljubljano“. Tu se nam je dvignil ta-le pomislek: Če so že Rimljani uravnali Ljubljano ter jo zavili proti lomu Pod Pečjo, odkod imajo barjani tisto poznamenovanje, ko se rimska doba in slovensko naseljenje neposredno ne dotikati, temveč je mej obema široka praznina — narodno preseljevanje?

Plovitev po Ljubljani slika nam prav živo poročilo stare Ljubljancanke „Vereinigte Laibacher Zeitung“ Nro. 59 z dne 26. julija 1814 o mirovni svečanosti, ki se je vršila dne 10., 11. in 12. julija istega leta. Opozoril nas je nanje g. prof. Rutar sam, ki je je bil preje prezrl; po njega napotku navedemo poročilo o 11. juliju doslovno kot dodatek oni razpravi.

Laibacheričin poročevalec piše (v prevodu): „V prejšnjem listu poročali smo o slavnosti dne 10. julija priprosto in brez oratorskega nakita,

preverjeni, da tako lepa in bogata snov se najbolje popiše na tak način. Tudi danes hočemo storiti tako.

Dne 11. t. m. zjutraj zbralo se je štirideset parov, mladeničev in deklet, v treh oddelkih, izbranih iz vseh treh okrogov kranjske dežele. Vsak oddelek šel je z godbo proti mestni hiši, odkoder so se ob 11. uri zjutraj odpeljali vsi pari k narodni slavnosti na bregu Ljubljane. Vozili so se v praznično nakičenih čolnih in spremljevalo jih je mnogo ladij, napolnjenih z gledalci. Za te deželane, za njih sorodnike in za druge udeležnike tega dela slavnosti bilo je na bližnjih travnikih postavljenih več odrov za ples, okolo teh pa bogato obložene mize, h katerim je štirideset meščanov in predstojnikov vabilo deželane in druge gledalce ter jih postreglo. V mestu pa so posamični hišni posestniki povabili tisoč vojakov, da so v meščanskih rodbinah se udeležili mirovne gostije. Dve sto in sedemdeset mož, ki zaradi službe ob tej uri niso smeli zapustiti svojega mesta, pogostilo je tukajšnje kazinsko društvo (ki se je že pri družih prilikah odlikovalo po svojem patriotizmu) in jim podarilo dvadnevno plačo. Drugi posamični meščani storili so še več.

Ob peti uri popoldne pa se je pričela mična vožnja po vodi, posebni oddelek slavnosti Ljubljanske. Mirni tok vode pripušča skoro vselej pri slavnostnih prilikah, da se, dejali bi, vse mestno prebivalstvo

„in corpore“ vozi, kakor bi se šetalo, navzgor po reki, dnevu v spomin. Nikdar pa še ni bila vožnja po vodi tako živahna, nikdar se je ni udeležilo toliko naroda, nego dne 11. julija. Prapori zveznih držav, zastave našega strelišča, venci, zelenje, mlada drevesca, trakovi, pisani jambori, in raznovrstni ukrasi bili so na čolnih. Na čelu spreveda bila je ladija, na kateri je bil Nj. ekselenca gosp. dvorni komisar, Nj. ekselenca g. podmaršal in generalni guverner, Nj. ekselenca gospa soproga, vsa c. kr. dvorna komisija, preč. duhovniški dostojanstveniki, gospodje c. kr. gubernijalni svetniki in sploh družba več nego 40 oseb. Za to ladijo vozili so se druge, ne manj polne (treba je poznati, kakšne so naše ladije, in vé se, da se ni treba drenjati v njih) in na četrt ure daleč bila je reka pokrita z ladjami. Za živež bilo je obilno poskrbljeno. Godba je bila nekaj na posebni ladiji, nekaj pa povsod razdeljena in tako vozilo se je mej petjem in godbo ter nahušenimi klici veselja in radosti po naši srebrni Ljubljani navgor. Vihrale so zastave in pokali topi (kajti tudi te imelo je naše brodogradje) in vozila se je vsa družba jedno uro daleč do pristanišča, kjer je kmetški narod plesal po travniku.

Polagoma zbrala se je družba okolu odra, ki je bil prav okusno postavljen blizu brega in na katerem je plesalo štiri in dvajset meščanskih otrok,

dostojanstva pripominamo nastopno. Po § 48. al. 2. drž. šol. zak. z dne 14. maja 1869 ima pravico do stalnega nameščenja kot učitelj ali podučitelj vsak državljani, kateri si je pridobil v smislu § 38. al. 2. ej. leg. spričevalo sposobnosti. Na ta način zakon ne dela razločka med učitelji in podučitelji niti pri izpitih niti pri nameščenju, kajti oba morata isto službo opravljati. Če se je v nekaterih kronovinah n. pr. na Štajerskem ime ohranilo, zaradi tega v omenjenem zakonu ni bila razlika merodajna pri izpitu sposobnosti ali službi. Ako se podučitelji in podučiteljice pri svojem delu jednako mučijo, le samo da slabšo plačo dobé ter nimajo pravic do doklad, radi tega se jim še kratijo brezplačne pravice pri volitvah; tako postopanje je brezobzirno in zakonu protivno. Nedoslednost se že kaže v tem, da volijo stalni podučitelji in podučiteljice zastopnike v državni in deželni zbor in občinski zastop, da pa v svojih pedagogično-didaktičnih rečeh nimajo te pravice. Oglejmo si zadevne točke zakona! Državni šolski zakon alineja III. § 45. z dne 14. maja 1869 se glasi: „Vsi učitelji na javnih šolah celega okraja so dolžni udeležiti se okrajne učiteljske konference.“ Zdaj se vpraša, kaj misli in razume zakonodavec z naslovom „učitelj“. Je li nameraval z besedo „učitelj“ določiti skupno učiteljstvo ali pa le jedno kategorijo učiteljev, kateri naj bi glasovali in volili. Ker zakon na raznih drugih mestih natančno razlikuje razvrstitev moškega in ženskega učiteljskega osebja, tako je tudi naravno, da se razumijo pod imenom „učitelj“: ravnatelj, nadučitelj, nadučiteljice, učitelji, učiteljice, podučitelji in podučiteljice. Tudi v navadnem življenju se razumeva pod besedo „učitelj“ sploh vse učiteljske moči. Tako razlaga naučni minister § 45., ker prištevava v svojem izvršitvenem ukazu z dne 8. maja 1872 po §-u 4. tudi usposobljene podučitelje in podučiteljice k pravi udom okrajne učiteljske konference in njim po alin. 2. navedenega § 4. dovoljuje vse pravice glede rečij, spadajočih v okrajno učiteljsko konferenco in tudi aktivno ter pasivno volilno pravico. Naučni minister določuje dalje v §-u 14. tega ukaza: „Udje okrajne učiteljske konference volijo zastopnike v deželno konferenco.“ Po tem takem ni dvojbe, da volitev v deželno konferenco spada v področje okrajne učiteljske konference, pri kateri imajo nedvomno aktivno in pasivno volilno pravico tudi vsi podučitelji in podučiteljice, kateri imajo spričevalo sposobnosti. Določneje se ne more noben ukaz glasiti, kakor navedeni. A vender nas je izključil voditelj konference pri okrajni učiteljski konferenci dne 20. junija t. l. od vseh volilnih pravic. To očitno kratenje naših pravic se ni vršilo letos samo v okrajih Ptuj, Ormož in Rogatec, ampak tudi po celi deželi že mnogo let. Vsakdo lahko sam razvidi, s kakim veseljem moremo pričakovati velevažnih sklepov deželne konference, ker skoraj polovica učiteljstva ni zastopana v številni pomožne in provizorne učiteljske moči. Jednako se nam krati pravica pri volitvi strokovnjaka v okrajni šolski svet, kar se godi po vsi deželi, akoprav spadati obe volitvi pod jeden in isti § 8. ministerskega ukaza, kakor tudi volitev stal-

nega odbora in knjižničnega odseka; a vender se nam nikdar ni kratila volilna pravica v zadnjih dveh stvareh. Volitev strokovnjaka se sicer v § 25. lit. d. dež. zakona z dne 8. febr. 1869 določuje, da ga volijo stalno nameščeni okrajni učitelji; a besedici „stalno“ in „definitivno“ sta istega pomena. Ako nima učiteljska osoba pričevala sposobnosti, ne more stalno nameščena biti (po §§ 48., 38. drž. šol. zak. z dne 14. maja 1869). Da izraz „učitelj“ obsega tudi na tem mestu vse učiteljstvo: ravnatelje, nadučitelje, učitelje, posvetne učiteljice in vse podučitelje in podučiteljice s pričevalom sposobnosti, kakor tolmači že večkrat navedeni ministerjalni ukaz, je gotovo brezdvajbeno, kajti po doslovni besedi bi morali le učitelji kot kategorija voliti, in sicer izjemši ravnatelje, nadučitelje in vse učiteljice — zadnjih itak § 25. ne pozna — kar se pa še nikdar godilo ni. Državni zakon z dne 14. maja 1869 presega po času deželni zakon z dne 8. febr. 1869. Ministerske razlage prvega zakona ni moči smatrati kot jedino pravo ravnilo, kajti po sklepu odstavka §-a 40. se naučnemu ministru nalaga izvršitev vsakega deželnega zakona. C. kr. ministerstvo ne bode in ni nikdar predložilo v sankcijo deželnih zakonov, ako se ne strinjajo v vseh točkah z državnimi zakoni, kakor se je s temi volitvami že toliko let godilo in se še godi.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 12. avgusta.

Češki odpor.

Poslanec Kaftan poročal je te dni svojim volilcem o državnozbornem delovanju mladočeške stranke. Izrekel se je za najodločnejšo opozicijo ter zoper nasvet, naj se Mladočehi približajo Hohentwarovemu klubu in sicer zato, ker je ta klub preveč v oblasti klerikalcev in konservativcev a tudi zato, ker se rapidno uliža razpadu. Jedina stranka, s katero bi se mogli Mladočehi pogajati, je fevdalno plemstvo, čeprav mnogi plemiči niso naklonjeni narodu češkemu, dočim tisti, ki simpatizirajo z njim, nimajo zaupanja v njegovo življensko silo. Končno akusil je poslanec dokazati, da je mladočeške stranke prva naloga, protestovati zoper krivice, storjene od vlade narodu češkemu, a to ne pred vso Avstrijo, ampak pred vso Evropo. Druga naloga Mladočehov je ta, pridobiti za svojo politiko prebivalstvo Morave in Slezije ter napraviti most, ki bode vezal istočno in zapadne Slovane. Avstrijski Nemci našli so močno zaslombo v Nemčiji, Slovani avstrijski naj si jo pridobé v Rusiji. Slovanski program je jedini, ki more združiti Mlado in Staročehe v jedno jedino, nepremagljivo stranko. — Ko so še govorili nekateri volilci, predlagal je predsednik shodu resolucijo, v kateri se izreka poslancu popolno zaupanje in zahvala za njega delovanje. Ker se je v tej resoluciji obojela vladna politika kar najostreje, ni je dal vladni zastopnik citati, vsled česar je nastal velikanski hrup. Vladni zastopnik razpustil je na to shod, a zborovalci razšli so se šele na prošnjo predsednika, kliče: Hanka vladu!

Čehi in Poljaki.

Glasila poljskega kluba, zlasti „Czas“ in „Gazeta Narodowa“ postavili so se glede vprašanja, ali naj imajo dežele krone češke svojega zastopnika v ministerstvu navzlic temu, da je večina čeških

poslancev vladi nasprotna, popolnoma na staročeško stališče povdarjajoč vrhu tega, da mora dobiti Pražak naslednika ne samo zato, ker imajo Čehi pravico tirjati to v zmislu svoječasnega dogovora z vlado, ampak tudi zato, ker bi sicer v kabinetu odločevali izključno levičarski ministri na škodo avtonomistov. „Gazeta Narodowa“ svetuje, naj Staročehe popuste pasivnost in naj zopet stopijo na torišče proti Mladočehom, grofu Taaffeju pa pravi, naj se ne da preslepiti, saj niso vsi češki poslanci v opoziciji, ampak moravski poslanci stoje še vedno na njegovi strani, teh naj ne odžene od sebe. — Glede očitane pasivnosti ugovarjajo staročeški listi, da stori vlada sama največ zato, da izpodkoplje Staročehom popolnoma stališče in jih sili, pridružiti se opoziciji Mladočehov.

Katoliški shod v Lincu.

Posl. dr. Ebenhoch govoril je na shodu o agrarnem vprašanju, povdarjajoč, da propada kmetški stan in da so tega krivi slabi zakoni, ki z železno konsekvencijo oživetvarjajo slab princip. Bremana, naložena kmetu, so neznosna in ga tirajo mej socialne demokrate. Zadnji čas lotila se je sicer vlada tega vprašanja, tudi marsikaj že storila, a to še ne zadošča, pomoči je le, če se krščanskim načelom pomore do veljave. Grof Stolberg govoril je o krščanskih društvih, o liberalizmu, o svobodi in o redovnikih zlasti jezuitih, vse vprek, ter priporočal ustanovitev katoliških društev. Dr. Chotkowski zagovarjal je nedeljski počitek. — V sekcijah bile so tudi že rezke razprave. V odseku za šolo napadali so duhovniški govorniki učiteljski stan, dolžec ga brezverstva in sovraštva proti veri, cerkvi in duhovnikom ter priporočali ustanovitev učiteljskih semenišč. Posl. dr. Fuchs priporočal je zastaviti vse sile, da se doseže verska šola. — V odseku za društva izrekel se je princ Liechtenstein zoper resolucijo, da določaj papež kako ravnavati, če kolidirajo politični in verski interesi, češ, s tem bi se priznalo, da je papež tudi v političnih rečeh nezmotljiv. Šele, ko so princa popuščili, da sodi papež politične reči le kot avtoriteta, udal se je ta.

Hrvatski sabor.

Adresni odsek odobril je od poročevalca predloženi adresni načrt, v katerem se naglašajo dobra volja razpravljati in rešiti legislatorne naloge, napovedane v kraljevskem reškriptu. V načrtu izreka se nadeja, da bode te reči rešiti toliko lažje, ker njih rešitev ne ovirajo nikakršna državnotpravna nesporazumljenja, vsled česar bode saboru moči koncentrovati vse sile na stvari, spadajoče v deželno avtonomijo. Končno naglašajo se še zvestoba in udanost do vladarske rodbine in ljubezen do domovine.

Rumuni in Madjari.

Rumunski visokošolci razširjajo poseben spis, pisan v petih jezikih, v katerem popisujejo stanje naroda rumunskega na Ogerskem in ki vzbuja v vsej civilizovani Evropi senzacijo in gnev proti Madjarom. Zanimivo je to, da so začeli sicer za Madjare navdušeni listi svetovati ogerski vladi, naj ustreže Rumunom vsaj deloma, da razcepi tako stranko in jo oslabi „N. Fr. Pr.“ utemeljuje ta svoj nasvet z ozirom na vnanjo politiko. Če se bodo Rumuni čutili preganjane in tlačene — piše ta list — ter bodo iskali moralne in gnotne pomoči pri sosedih v Rumuniji, utegnili bi to postati v slučaju komplikacij z Rusijo jako nevarno. Rumunska bi stopila na stran trojni zvezi sovražnih držav in s tem že izdatno oslabilo Avstrijo, ker bi bilo dolgo mejo proti Rumunski močno utrditi in nastaniti ondu sila vojaštva. Z ozirom na to in z ozirom na vedno češče glasove svetovnih listov, ki se izrekajo zoper madjarsko počenjanje, svetuje „N. Fr. Pr.“ — popustnost.

oblečenih kot pastirji in pastirice, pantomimičen ples, predstavljajoč dohod poročila o miru. V sredini odra bila je zagrana podoba, ki se je kmalu razgrnila mej sviranjem godbe. Bila je, kakor se je smelo pričakovati, podoba našega obče ljubljene vladarja. Pantomima je prenehala. Otroci zrl so nekaj časa nepremično v dobro znane resne in vender mile poteze. Na to je stopil jeden izmed malih naprej in govoril s tresočim se in ginjenim glasom kratek govor v verzih, pozdravljajoč radostno ljubljene vladarja Franca in hvaležno povzdigajoč nedolžni ročici proti vladarju neba. Tudi meščanstvo položilo je pred podobo vladarjevo pesem, v kateri se proslavlja njegova vrnitev v domovino. Z družinimi glasovi zapelo se je „Bog ohrani nam cesarja!“ Marsikatero oko je bilo solzno, srca vseh bila so ginjena. Nj. eksc. gospa soproga generalnega guvernerja podarila je otrokom prav za to slavnost pripravljene prevoze iz atlasa, na katerih je bila tiskana mična pesem našega narodnega pesnika, po svojih, življenja polnih pesniških delih v slovanskem slovstvu slavno znanega profesorja Vodnika. Mej tem dospelo je tudi Vrhiško brodovje in gneča je nastala še večja. Naši vrli sosede z Vrhnike pripeljali so se v mnogih ladijah doli k nam, da z nami združeni zakličejo Nj. Vel. prisrčen: Bog živi! Njim na čelu so bili gosp. gubernijalni svetnik in

okrožni poglavar baron Juritsch, gosp. dekan Vrhiški in vsi drugi odličnjaki iz okolice. Mej novo došliimi ladijami odlikovali sta se dve po svoji velikosti in po načinu, kako sta bili zgrajeni. Jedna je imela na visokem krovu popolno urejeno plesalno dvorano z lestenci, zrcali in drugo potrebno opremo, zbor pridnih godcev v janičarski obleki, a tudi plesočih parov ni manjkalo. Druga ladija bila je stesana s pet navadnih čolnov in je imela topove, strelne luke itd. ter bila podobna angleški vojniški ladiji. Nj. eksc. g. dvorni komisar, Nj. eksc. g. generalni guverner in Nj. eksc. gospa soproga so blagovolili počastiti te došle drage goste ter šli na obe ladiji, pozneje so si ogledali po travnikih raztrešene oddelke slavnosti. Pri plesalnih odrih kmetkega ljudstva ogledala si je visoka gospoda nekoliko časa veselo življenje. Potem so stopili vsi na balkon; mimo njega je prišlo štirideset parov kmetških plesalcev, ki so se že jutraj tukaj izkrečali. Posamičnim izmed njih podarila je Nj. eksc. gospa soproga generalnega guvernerja tudi atlasaste prevoze, na katerih je bila natisnena druga pesem Vodnikova. Ta pesem utegne zaradi svoje nenavadne ljubkosti in v njej izraženega čuta hvaležnosti ostati bržkone še dolgo v narodu.

Z balkona se je pregledalo lahko večji del okolice. Velika množica naroda, razdeljena povsod

po travnikih, razveseljevala se je na razne načine in gostila se z živili, katera so pripeljale saboj ladije. Razlegalo se je veselo kramljanje in petje. Pogled na to razprostrto, tu se šetajočo, tam plesajočo, še drugje veselo uživajočo množico ljudij bil je izredno prijeten. Bila je prava slavnost miru, kajti neskaljena varnost odsevala je iz sleharnega obraza. Na ta način minol je dan, minol večer, dokler se ni proti najstari uri ponoči odpeljala vsa množica domov. Ladije bile so obilno razsvetljene, sredi vsake ladije bogato obložena miza, pri kateri se je večerjalo, ko se je vsa družba polagoma vozila po reki navzdol. Sijaj teh mnogovrstnih, razsvetljenih plavajočih kolib, polnih veselih ljudij, bil je nad vse nadeje. Izmed vseh odlikovala se je ladija, na kateri so bili Nj. ekscel. gospod dvorni komisar, Nj. ekscel. gospod generalni guverner in Nj. ekscel. gospa soproga, kajti bilo jo je videti iz daljave, kakor da je spletena iz svetlih stebrov. Na čelu vsake brodovja je bila ladija z umetnim ognjem, iz katere sta spretna umetnika g. Bärnbacher in g. Zitterer neprestano spuščala v zrak krasno blesteče meteore in druge jednake stvari. Na desnem obrežji reke švigale so rakete, bila so prižgana razna umetna ognja, primerna slavnosti dneva. Z vrha grada so se lesketale na jedno uro daleč vidne besede: Te deum laudamus. Polu-

Vnanje države.

Srbske homatije.

Bolgarska „Svoboda“ v kateri priobčuje Stambulov ponarejeno listino, prinesla je mej drugim tudi pismo, iz katerega je razvidno, da je srbski metropolit Mihajlo svojetasno rogovilil zoper Milana in se dogovarjal s Karagjorgjeviči. To je seveda v Belemgradu vzbudilo silno senzacijo prav tako, kakor članek, kateri je priobčil Pera Todorović v „Malih Novinah“ in v katerem dolži Pasića in tovariše, da so bili tedaj, ko so morali bežati iz dežele, privrženci Karagjorgjevičev in za nje agitovali zoper dinastijo Obrenović.

Prememba v pruskem ministerstvu.

Na mesto odstopivšega ministra notranjih rečij Herrfurtha stopil je dosedanj minister predsednik grof Eulenburg. Liberalni listi niso s to premembo nič kaj zadovoljni, ker je grof Eulenburg rezek konservativec, dočim prednik njegov ni prisegal na ta evangelij, če tudi ni bil liberalac, sicer pa vesten uradnik in jako delaven zlasti v gospodarskem oziru. Zmerno-liberalni listi še ne izrekajo nikakršne sodbe o grofu Eulenburgu, pač pa pravijo, da bode pokazal svoje nazore tedaj, kadar bode rešiti občinski red za kmetijske občine.

Dopisi.

Iz Kranjske gore dne 7. avgusta. [Izv. dop.] (Bralno društvo. — Nemškutarstvo pri gasilnih društvih.) Le redki so dopisi iz našega kraja v slovenskih listih, bolj pogostoma pa jih nahajamo v nemških novinah. To za nas gotovo ni častno, a kaj bi poročali — k večjemu, da tukajšnje prebivalstvo spi spanje pravičnikov, da dremlje in se niti ne zaveda svoje narodnosti, kamoli da bi v tem oziru tudi napredovalo! Kako lahko bi v Kranjski gori, v okrajih nad 7000 prebivalci, ustanovili si bralno društvo — žal, da se za to nihče ne zmeni, čeprav bi bilo jako koristno. Pa kako bi mislili na bralno društvo, osnovano na narodni podlogi, ko ima naše ognjegasno društvo, kateremu stoji na čelu župan sam, še vedno nemško poveljstvo vzlic temu — čujte in strmite! — da je pri društvu nekaj možakov, kateri se prištevajo narodnjakom. Lepi narodnjaki, ki zametavajo svoj slovenski jezik in se pri vsaki priliki in nepriliki poslužujejo preblazene nemščine. Čemu je našemu ognjegasnemu društvu nemško poveljstvo? Zbok tega se menda v slučajih nesreče nič bolje ne gasi, obratno, to je še ovira hitremu in točnemu delovanju, kajti večina ognjegascev nič ne umeje vzveličevalne nemščine. Naravno in praktično bi bilo slovensko poveljstvo. A morebiti so uvedli nemščino zato, da bi nekateri modrijani imeli priliko pokazati svojo sposobnost, češ, tako znam, da me še ne razumejo ne. Kolika slepost! Vzdromite se vender moške, pokažite vender, da ste zavedni narodnjaki, da ste moške uneti za napredek in naobrazbo, da ne bodo več s prsti na nas kazali in govorili: To so zaspanci!

Danes bila je v Podklancu veselica, na katero so prišla razna ognjegasna društva. Kaj neugodno pa je dirnole večino razsodnih navzočnikov, ko je videla po pruskem kroju narejene čepice ondotnih gasilcev, katerim je načelnik c. kr. avstrijski

noči je bila, ko je brodovje prispelo na mesto, od koder se je odpeljalo, nasproti hiši g. barona Zoisa. Noč je bila jasna, vse zvezde gledale so na našo malo zemeljsko razsvetljavo in mesec sijal je svetlo z neba. Obširna hiša g. barona Zoisa, tega čestitega veterana kranjskega, bisera svoje domovine, katerega spoštujejo prijatelji in nasprotniki, svetlo je doblecem nasproti v podvojenem svitu. Sploh sta bila okrašena oba brega Ljubljane z novimi razsvetljavami. Če je kdo ostal samotna v mestu, prišel je zdaj pozdravit domov došle. Vsa množica šla je potem, hvaleč in preslavljajoč vsemogočnega in našega pobožnega vladarja, počivat v svoja domovja. Godba pa je korakala še nekoliko časa svirajoč po ulicah.

Zgodovina o plovitvi po Ljubljani je deloma tudi zgodovina zlate dobe naših vrljivih Krakovcev in Trnovcev. Sedaj je vse minolo; „sic transit gloria mundi“. Radi verjamemo, da so naši brodarji krvave solze točili po onih časih, in dozdeva se nam, da se moški svet Krakovski in Trnovski niti do današnjega dne ni spoprijaznil z mislijo, da bi si v potu svojega obraza služil svoj kruh z delom, ki je toli prozajsko; rajši se ukvarja z bornim, a bolj poetičkim ribarstvom in raštvom, a vrtarstvo, ki je njih „nervus rerum“, prepuščajo lepšim svojim polovicam.

(Konec prih.)

poštar Malli. Tudi nemških zastav je bilo precej, o slovenski pa ne duha ne sluha. Sramota in škandal! Za danes zadoščaj to; prihodnjik pa, če bo treba, govorili bomo še jasneje in povedali brez ovinkov vse, kar je povedati, — le še to naj dastavimo, da kaže letina precej dobro in da je vreme hladno in zlasti prikladno za letovičarje.

— + —

Domače stvari.

— (V Šoštanju!) K pevski slavnosti v Šoštanju odpeljejo se bratje Hrvatje v soboto zvečer iz Zagreba in prenoče v Zidanem mostu ter se pridružijo drugo jutro Ljubljansko-Tržaškemu vlaku, s katerim se bode vozilo tudi več Reških Hrvatov. Poleg „Hrvatskega Sokola“ se vdeleži slavnosti tudi vsa godba Zagrebskega ognjegasnega društva. Kdor je čul to izborna godbo, kateri je vodja naš rojak g. Anton Stöckl, ve, da se sme meriti z vsako vojaško godbo. Tako bomo na slovenski zemlji, v krasni Savinjski in Šaleški dolini imeli zopet priliko stisniti roko vedno milim našim hrvatskim bratom, ki se radi vdeležujejo vsake naše narodne slavnosti. — Iz Ljubljane pojde k pevski slavnosti tudi naš slavnoznani kvartet, gg.: Pavšek, Branke, Lilek in Dečman. Ta vest bode gotovo obradostila vse prijatelje petja. — Poroča se nam tudi, da „Slovansko pevsko društvo na Dunaji“ pošlje v Šoštanj iz svoje srede — trojni kvartet. Tako bodo bivši člani tega slavnoznane društva, katerih je mnogo med slovensko inteligencijo, priliko imeli, da starim slovanskim prijateljem v ta dan stisnejo prijateljske roke in obnove spomine na nekdanje krasne pevске večere „Slovanskega pevškega društva na Dunaji“.

— (Posebni vlak k pevski slavnosti v Šoštanju.) Opozarjamo še jedenkrat, da se dobivajo vozni listki za posebni vlak, ki se odpelje iz Ljubljane v nedeljo zjutraj ob 7. uri 40 minut, v pisarni g. J. Pavlina, pri trgovcu g. Andreju Druškoviču na Velikem trgu in v trafiki gosp. Češarka v g. Souvanovi hiši. Cena iz Ljubljane do Šoštanja je za II. razred 5 gld. za III. razred 3 gld. 30 kr.

— (Družba sv. Mohorja) se prav marljivo oskrbuje z rokopisi. Dobila je, kakor piše „Mir“, letos kakih 60 različnih spisov, katere so pregledali presojevalci. Odobrili in priporočili so odboru 13 spisov v porabo, namreč 7 pripovednih, 3 življenjepise in 3 poučne spise. Darilo se dozda ni prisodilo še nobenemu spisu, ker jih odbor zmatra jednako dobre in se še ni odločil.

— (Poročil) se je dne 10. t. m. g. Ivan Machar, naš rojak iz Škofjeloke in gimn. profesor v Kotoru, z gospodično Marijo Pepino roj. Turina v Kraljevicu.

— (Vojaške vaje.) Domobranski batalijoni Graški, Mariborski in Celjski odpeljejo se v nedeljo v Postojino k ondotnim velikim vojaškim vajam. — Strelne vaje topničarjev v okolici Krški so končane in so se vse ondu zbrane topničarske divizije povrnilo na svoja navadna bivališča.

— (Občinska volitev.) V občini Št. Jurij v Ljubljanski okolici bil je voljen županom posestnik g. Janez Šipelj, občinskimi svetovalci pa posestniki gg. Jož. Hribar, Jož. Tome in Jož. Virant.

— (Slovensko pevsko društvo „Triglav“ v Radovljici) priredi v proslavo rojstnega dne Nj. Veličanstva presvitlega cesarja Frana Josipa I. dne 14. t. m. na vrtu restavracije gosp. Matije Klinarja v Radovljici veliko veselico. Vspored. I. Od 6. do 7. ure zvečer svira godba blejskega zdravilišča na trgu radovljiškem. II. Ob 7. uri začetek koncerta z nastopnim vsporedom: 1. Slavnostni govor, govori društveni predsednik gosp. dr. Janko Vilfan. 2. J. Haydn: „Cesarska pesem“, poje moški zbor s spremljevanjem godbe. 3. D. Jenko: „Naprej“, koračnica, svira godba. 4. A. Foerster: „Pjevajmo“, poje moški zbor. 5. E. Titl: „Südslavische Ouverture“, svira godba. 6. S. Gregorčič: „Jeftejeva prisega“, deklamuje gospica Kristina Schuller. 7. C. M. Ziehrer: „Wiener-Bürger-Walzer“, svira godba. 8. F. S. Vilhar: „Zgubljeni cvet“, poje moški zbor. 9. P. Mascagni: Intermezzo iz opere „Cavalleria rusticana“, svira godba. 10. A. Foerster: „Zbirka slov. nar. pesmij“, pojeta moški in ženski zbor. 11. Th. Weiss: „Wiener Lieblingsklänge“, svira godba. 12. A. Nedvéd: „Labko noč“, moški zbor se samosplovom (g. Janko Piancki). 13. * *: „Slovanska

koračnica, svira godba. 14. „Vse mine“, (harmoniziral A. Foerster.), ženski četverošpev. 15. M. Vilhar: „Po jezeru“, solo na rogu (g. Th. Weiss) s spremljevanjem godbe. Mej koncertom vrši se srečkanje. III. Ples. Vstopnina: Za člane 20 kr., z rodbino 40 kr.; za nečlane 40 kr., z rodbino 80 kr. Preplačila se hvaležno vsprejemajo. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

— (Lokalne železnice na Spodnjem Štajerji.) Zgradba lokalne proge iz Poličan v Konjice, katero sta prevzela podjetnika L. Miglitsch in F. Possek napreduje vzlic slabemu vremenu povse povoljno. Ta proga bo dolga 15 kilometrov. Za lokalno železnico iz Grobelna čez Slatino do hrvatske meje so podrobni projekti tudi že skoro povse izdelani. Zgradba 33 kilometrov dolge proge razpisala se bode jeseni.

— (Laško vino.) V Mariboru odprl je neki žid krčmo, v kateri se je točilo samo „laško vino.“ Te dni pa so mu zaprli krčmo, vino pa so poslali v Klosterneuburg, da se kemično preišče. Po tem vinu je pivce vedno glava bolela in je bržkone zrastle v židovi kleti ter ni bilo niti od trte še manj pa iz laške dežele.

— (Za slovenske šole v Gorici.) Ko je dež. predsednik baron Winkler razveljavil ukrep obč. sveta Ljubljanskega gledé samoslovenskih javnih napisov, podprl je svojo naredbo z drž. osnovnim zakonom, ki jamči vsem narodnostim popolno enakopravnost, — ter priznal, da se je doslej ta zakon v Ljubljani vestno izvrševal, ker so se ustanovljale za Slovence slovenske, za Nemce nemške ljudske šole, ker je reševal magistrat uloge v tistem jeziku, v katerem so bile pisane in ker je končno vsa naznanila izdajal v obeh jezikih. Če ima torej 5127 Ljubljanskih Nemcev, katerim stoji nasproti 24200 Slovencev, pravico tirjati, da se napravijo dvojezični napisi, če imajo pravico do nemških šol itd. koliko bolj pristojajo te pravice 7000 Slovencev v Gorici! Kakor smo že naznanili, zahtevali bodo tudi Goriški Slovenci dvojezičnih napisov, pred vsem pa zahtevajo, da se jim takoj ustanove slovenske ljudske šole, katere bi Goriški italianissimi radi preložili „ad calendas graecas“. Goriški Slovenci so že dne 5. avgusta 1891. l. uložili pri magistratu prošnjo za slovensko ljudsko šolo, dokazujoč, da je v Gorici 348 za šolo godnih slovenskih otrok, kateri imajo pravico do pouka v materinem jeziku. Dne 20. maja 1892. predložili so naučnemu ministerstvu drugo prošnjo, s podpisami, legalizovanimi pred c. kr. notarjem dr. Kaučičem; v tej prošnji je bilo izkazanih 439 slovenskih za šolo godnih otrok. Dne 5. julija 1892. bila je v Gorici prva seja komisije, kateri je bilo preiskati razmere, a še do današnjega dne ni sestavljen niti zapisnik dotične seje, kamoli da bi se bilo storilo kaj pozitivnega. Goriški Slovenci poznajo dobro nagibe temu prečudnemu ravnanju in zato sta se zastopnika petentov za slovenske šole gg. dr. Rojic in Obizzi obrnila s posebno ulogo dne 30. julija t. l. do dež. šolskega sveta Goriškega; v ulogi sta dokazala evidentno namero komisije, zavleči preiskavo, ki visi že leto dnij, in prosila, naj stori dež. šolski svet potrebne korake, da se zadosti zakonitim tirjavam slovenskih prebivalcev.

— (Občinske volitve v Zagrebu.) Včeraj zmagala je združena opozicija z vsemi tremi kandidati. Voljeni so bili z 181 do 213 glasov, vladni kandidati dobili so po 64 do 95 glasov. Izmed 367 volilcev prišlo jih je voliti 281. Dozda ima vladna stranka 20, opozicija pa 14 mandatov. Voliti je še 6 odbornikov. Za absolutno večino potrebuje torej vladna stranka samo še jeden mandat, za dvetretjinsko večino pa, ki je potrebna za važneje sklepe, trebalo bi ji še sedem mandatov, katerih pa ni več. Take večine torej na noben našim ne more več pridobiti in se bode v najboljem slučaju morala zadovoljiti z absolutno večino nekaterih glasov, ako si jih pribori s pomočjo komandiranih uradnikov.

— (Nov hotel v Zagrebu.) Te dni dogovorili so se nekateri odlični Zagrebški meščani in sklenili, da se zgradi nov velik hotel, dostojem glavnemu mestu. Stroški proračunjeni so na četrtilijona goldinarjev. Kakor hitro se bode našlo primerno stavbišče, bode se začelo graditi eventualno še letos.

— (Razpisane službe.) V Dravogradu na Koroškem razpisana je služba okrajnega zdravnikarja. Prošnje sprejema do 20. t. m. okrajno glavarstvo v Wolfsbergu. — Na petrazredni ljudski

šoli v Središču na spodnjem Štajerskem je razpisana druga učiteljska, oziroma tudi podučiteljska služba. Prošnje do 8. septembra okrajnemu šolskemu svetu v Središču. — Pri Mariji Reki v Vranskem okraju se umešča na novi jednorazrednici služba učitelja voditelja. Zahteva se tudi zmožnost poučevati v veronauku. Prošnje do 30. t. m. krajnemu šolskemu svetu pri Mariji Reki, pošta Št. Pavel. — Na dvorazrednici v Pišecah je razpisana služba podučitelja. Prošnje do 10. septembra pri krajnem šolskem svetu v Pišecah, pošta Brežice. — V Tolminskem šolskem okraju je razpisano mesto podučitelja na štirirazrednici v Kobaridu in mesto podučitelja, oziroma podučiteljice na dvorazrednici v Podmelci. Dobodki obeh mest so III. plačilne vrste. Prošnje do konca tega meseca pri predpostavljjenih oblastvih.

— (Iz domačih zdravilišč.) Do 31. dne m. m. prišlo je v toplice v Laškem trgu 273 strank ali 747 oseb; v Krapinske toplice prišlo je do dne 6. t. m. 1123 strank ali 1529 oseb; v deželno zdravilišče v Dobrno pri Celji pa do 7. t. m. 455 strank ali 829 oseb.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 12. avgusta. Začetkom 14. leta Taaffeovega ministrovanja prinašajo nekateri listi članke, poudarjajoč njega uspešno in plodno delovanje ter velika legislatorna dela, rešena v tem času.

Dunaj 12. avgusta. Od nekega Budimpeštanskega lista naznanjena vest, da se brezdimni smodnik ni obnesel, je neresnična. Vsi poskusi, izdelovati ga na veliko, izvrstno uspeli. Tovarne v Požunu in v Blumau delajo neprestano.

Dunaj 12. avgusta. Petdesetletni privatni uradnik Ivan Singer in ljubimka njegova ukrenila z bok pomanjkanja zadušiti sebe in troje otrok z oglem soparom. Danes našli Singerja in starejša otroka mrtva, ljubimka in najmlajši otrok rešena.

London 12. avgusta. Poslanska zbornica izrekla vladi nezaupnico s 350 proti 310 glasom in določila prihodnjo sejo na četrtek.

Bessegés 12. avgusta. V rudokopu Salles de Gagnières ponesrečila dva rudarja, ker se je pretrgala vrva, ko so se peljali iz rova.

Razne vesti.

* (Mrzli pasji dnovi.) V Šleziji bilo je te dni tako mrzlo, da je krompir, ki je v polnem cvetu, pozebel na polji. V mnogih vrtovih pozebel je tudi fižol in razne cvetlice zadela je ista osoda.

* (Draga knjižnica.) Grof Karol Spencer prodal je nedavno svetovno znano knjižnico Althorpsko, največjo zasobno knjižnico v Evropi, obsežajočo 45.000 zvezkov nekemu neznani kupcu za 225.000 funtov šterlingov. Knjižnica nahaja se deloma v grofiji Althorpski, deloma pa v Londonu.

* (Edison — siromak.) Sloveči ameriški izumitelj Edison, ki je že zaslužil milijone in milijone s svojimi električnimi deli, je — siromak, brez vsega imetja, ki tako rekoč od dne do dne živi. Ves svoj velikanški zaslužek potroši za razne eksperimente, včasih mu nedostaja še v to potrebnih denarjev. V takšni stiski proda svoje patentovane izume za prave bagatele; tako je dobil za telefon 20.000 dolarjev, za fonograf pa še manj, a tudi reč, s katero se zdaj bavi, prouzročila mu je že toliko stroškov, da se je zadožil.

Tuji:

11. avgusta.

Pri **Maličih**: Schlosser, Lehman, Brauchbar, Schwarz, Neuman, Schneider, Muck, Kutscha, Holly, Leskošek, Pohl z Dunaja. — Perko iz Grada. — Mozetič, Bolafio, Mičola iz Trsta. — Winky iz Zagreba. — Biagosch iz Berolina. — Gregorič iz Brežic.
Pri **Slema**: Wittenstein, Steinberger z Dunaja. — Dr. Simoni, Kraus, Fabrič, Skerbič, Simoni iz Trsta. — Valka iz Rudolfovega. — Eisler iz Velike Kaniže. — Uhlisch iz Berolina.
Pri **avstrijskem cesarju**: Sedlaček z Reke. — Engelman iz Starega trga.
Pri **bavarskem dvoru**: Röthel iz Kočevja. — Jovanovič iz Gorice.

Umrli so v Ljubljani:

10. avgusta: Janez Miklič, delavčev sin, 3 mesecev, Hradskega vas št. 14, katar v črevih.
11. avgusta: Terezija Debevec, zasobnica, 42 let, Krakovski nasip št. 18, jetika. — Marija Aleš, delavčeva hči, 8 dni, Krakovske ulice št. 35, čeljustni krč.
V deželni bolnici:
6. avgusta: Jakob Magister, dninar, 38 let, nephritis.
7. avgusta: Jakob Zadnikar, kotar, 52 let, jetika.
8. avgusta: Peter Smrekar, zidar, 28 let, jetems malignus.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
11. avg.	7. zjutraj	736.9 mm.	17.0° C	sl. vzh.	obl.	9.60 mm.
	2. popol.	736.9 mm.	18.8° C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	737.7 mm.	15.0° C	sl. vzh.	obl.	dežja.
Srednja temperatura 16.9°, za 2.0° pod normalom.						

Dunajska borza

dné 12. avgusta t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	96.25	96.35
Srebrna renta	95.95	95.95
Zlata renta	113.95	113.95
5% marcna renta	100.50	100.45
Akcije narodne banke	1000.—	1000.—
Kreditne akcije	314.50	314.75
London	119.50	119.60
Srebro	—	—
Napol.	9.49	9.49
C. kr. cekini	5.67	5.67
Nemške marke	58.55 1/2	58.55
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	140 gld. 25 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	184
Ogerska zlata renta 4%	—	111
Ogerska papirna renta 5%	—	100
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	117
Kreditne srečke	100 gld.	192
Rudolfove srečke	10	23
Akcije anglo-avstr. banke	120	153
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	238

Prežalostnim srcem naznanjamo v svojem ter v imenu vseh sorodnikov tužno vest o smrti našega iskreno ljubljene očeta, oziroma soprega in brata, gospoda

JANEZA ČOPA

posestnika, lesnega trgovca, predsednika krajnega šolskega sveta, občinskega odbornika itd.

kateri se je danes dné 11. avgusta dopoldne ob 9. uri ponesrečil na lovu ter po kratkem a mučnem trpljenju na lici mesta, v 53. letu svoje dobe, izdihnil blago svojo dušo.

Truplo predragega ranjkega preneslo se boče v soboto, dné 13. avgusta, iz Most na Breznicko pokopališče.

Predrago ranjkega priporočamo v blag spomin in molitev.

V Mostah, dné 11. avgusta 1892.

(929) Žalujemo ostali.

Tugepolni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za nas prežalostilno vest, da je naš iskreno ljubljeno oče, tast, ded in praded, gospod

Matija Mathian

zasebnik

danes ob 2. uri zjutraj, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 88. letu svoje dobe, v Gospodu zaspal.

Truplo predragega ranjkega boče po svečanem blagoslovljenju v soboto, dne 13. t. m., ob 6. uri popoldne, iz hiše žalosti, na Dunajski cesti št. 16, prenešeno na grobišče k sv. Krištofu.

Zadušne sv. maše se bodo služile v farni cerkvi pri Mariji oznanjenje.

V Ljubljani, dne 12. avgusta 1892.

(919) Žalujemo ostali.

V „NARODNI TISKARNI“ v LJUBLJANI

je izšla knjiga:

Blodne duše.

Roman. Češki spisal Václav Beneš-Třebitzký. Preložil Ivan Gornik. Mala 8°, 523 strani. Cena 70 kr., po pošti 90 kr.

Stroj

za rezanje stisnjenih drož

(jako praktičen za destilovanje drož)

priporoča (841—4)

Nik. Radulovič, Gradec.

Cenik zastoj in frankovano.

Proti

kašlju in prehlajenju, zlasti pri otrocih; proti zasliženju, boleznim v vratu, žolodci in na mehurju se najbolj priporoča (810—5)

koroški rimski vrelec

— pristna naravna tekočina —

najfinejša namizna voda.

Zaloga v Ljubljani pri M. E. Supan-u.

Malinov sirup.

Pripravlja se prav skrbno s parom iz najčistejših lepodisečih gorskih maline. Steklenica 1 kg. 65 kr., male steklenice po 35 kr. Na vago po 55 kr. kg. Razpošilja se tudi v pletenih steklenicah po 3 1/2 kg. malinega sirupa poštne teže po 10 kg., po 20 kg., po 40 kg. Stkl. za poskušnjo zastoj in franko. Piccolijeva lekarna „Pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote tečno izvršujejo. (59—6)

10

goldinarjev

stane pri meni en modroc na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljših tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapcirani in močnim platnenim evilhom preoblečeni ter 10—15 let nobenih poprav ne zahtevajo. Pri naročilih z dežele naznani naj se vselej natančna mera postelje v notranji luči. — Ako se torej dobi za 10 gld. dober tapciran modroc na peresih, je pač neumestno kupovati malovredne nadomestke, kateri pravemu namenu, imeti dobro posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapcirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4. Lastnikom hotelov, vil, kopelij in zavodov popust od cene.

Žičaste žimnice za vsako posteljo navadne velikosti po 8 gld. 90 soldov; z afrikom tapcirane in s evilhom preoblečene po 15 gld. (714—17)

NOVO!

NOVO!

Zanimiva in zabavna

je moja tukaj prvič na prodajo izložena igrača

borilca.

Dva smešna očka, trdno narejena, oblečena kot herkula, borita se, držeč se za roke, da kaj smešnejšega še ni bilo videti. To se lahko in gotovo izvršuje brez vsakršne priprave, tako da more tudi najmanjši otrok sam oživiti igračo. Ako hočete sebi in svojim otrokom narediti veselje, prosim, počastite me s svojim obiskom. Ta igrača vzprejeta je bila povsod z največjim odobravanjem.

Cena paru 50, 60 kr., boljše vrste iz papir-maché 1 gld. in 1 gld. 20 kr., iz stisnjene papirja prve vrste 1 gld. 50 kr. in 2 gld., večji komadi 3 gld.

Prodajalo se boče le malo časa v Tonhalle.

Ad. Rissmann, lastnik mnogih častnih diplom. (883—10)